

Bezinning 434: Gods heiligheid eren

Matteus 15,1-2.10-14 = wekdagen 18° week dinsdag ¹

Het Woord

Toen kwamen er vanuit Jeruzalem Farizeeën en schriftgeleerden naar Jezus. Ze vroegen Hem: 'Waarom overtreden Uw leerlingen de tradities van onze voorouders? Ze wassen hun handen niet voor ze hun brood eten.'

...

Nadat Hij de mensen bij zich geroepen had, zei Hij tegen hen: 'Luister en kom tot inzicht. Niet wat de mond ingaat maakt een mens onrein, maar wat de mond uitkomt, dat maakt een mens onrein.' Daarop kwamen de leerlingen bij Hem en zeiden: 'Weet U dat de Farizeeën Uw uitspraak gehoord hebben en dat ze die stuitend vinden?' Hij antwoordde: 'Elke plant die niet door Mijn hemelse Vader is geplant, zal met wortel en al worden uitgerukt. Laat ze toch, die blinde blindengeleiders! Als de ene blinde de andere leidt, vallen ze samen in een kuil.'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Dit is geen eenvoudige tekst, temeer omdat het middenstuk, de verzen 3-9, werd weggelaten. Wellicht is de eigenlijke vraag een strijd binnen de jonge Kerk ten tijde van Matteus: 'Mogen heidenchristenen en christenen uit het jodendom aan één tafel eucharistie vieren?' Joodse christenen hielden zich vaak nog aan de rituele gebruiken zoals het wassen van handen. Dat had een diepe betekenis, namelijk zich rein maken uit eerbied voor de heiligheid van God. Heidenchristenen hadden dat nooit gekend en deden het ook niet vooraleer ze eucharistie vierden. De kritiek kwam dus vanuit die joodse christenen tegen de heidenchristenen.

Jezus geeft een diep antwoord. Vooreerst valt Hij de schijnheiligheid van de Farizeeën en schriftgeleerden aan. In plaats van de traditie uit te leggen en toe te passen in het voordeel van Gods heiligheid en zijn geboden, beperken ze hun aandacht tot die uiterlijke rituelen en verwaarlozen de morele plichten.

¹ De liturgie biedt een tweede mogelijkheid: Matteus 14,22-36. Zie gebedsbezinningen 278, 377 en 433.

In het middenstuk geeft Jezus een voorbeeld van dit laatste. Ze stonden toe dat mensen hun ouders in nood niet hielpen als ze een som geld beloofd hadden voor de offerkist in de tempel. Ze lieten dus toe dat een religieuze plicht een morele plicht opzij schoof. Maar het eren van vader en moeder was een heilig gebod van God. Op dezelfde manier zijn woorden, dus wat uit de mond komt, vaak moreel niet aanvaardbaar.

Jezus spreekt dan over planten, die niet door de Vader geplant zijn. Dat betekent mensen die niet door God onthaald zijn in het Rijk van God, door Jezus ingesteld. God kan ze niet onthalen – dus planten – omdat ze zich niet bekeren op Jezus' Woord.

Alles samen zijn ze blinden die blinden leiden. Ze vallen beiden in een gat en struikelen over Jezus' woorden in plaats van Jezus' woorden te zien als een oproep tot bekering, tot toekering naar Gods Rijk en opname in dat Rijk.

Het Woord in mijn leven

Verduister ik soms een morele waarde omwille van een rituele richtlijn? Brengt Jezus' Woord me tot bekering om binnen te gaan in het Rijk van God? Hoe groot is mijn eerbied voor Gods heiligheid? Hoe druk ik dat uit?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
zorg en liefde voor mensen
is U veel meer waard
dan uiterlijke rituelen.
U leert ons trouw zijn
aan wat Uw Vader wil.
Door het goede handelen
eren we zijn heiligheid.
Leer ons dat de eucharistie
alle christenen verenigt,
over alle grenzen heen.
Ja, aan de tafel van brood en wijn
maakt U ons tot zussen en broers.
Blijf dat doen, altijd opnieuw,
over onze kortzichtigheid heen. Amen.

© Eric Haelvoet 2016